

SZERKESZTŐSÉG
és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
Petőfi-utca 5. sz.
Telefon-sz. 125.

SÁTORALJAUJHELY

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre . . . 6 K.
Félévre . . . . 3 K.
Negyedévre . . 2 K.
Egyes szám 10 fill.

FÜGGETLEN POLITIKAI HIRLAP.

Felelős szerkesztő: ILLÉSHÁZI ENDRE.

MEGJELEN HÉTFŐN ESTE.

A jövő harcai.

Az ozman birodalom sorsa meg van pecsételve: egy keskeny földnyelv a Fekete tenger és Márvány tenger között és Konstantinápoly az egész, mi a hajdan oly nagy és hatalmas európai Törökországból a padisah jogara alatt megmaradt. Ezt sem az ozman erő: a hatalmak féltékenysége tartja meg Törökországnak. Az ozmán birodalmat népe kulturátlansága, szegénysége és az buktatta meg, hogy századokon keresztül sem tudta a meghódított nemzetségeket beolvasztani s autokrata állami berendezkedése kizárta a népek millióit az alkotmány sáncai közül.

Magunkra maradtunk Európában, körülvéve a háborgó szláv tengertől, az ozman nemzet sorsa vár reánk is: szegények, kulturátlanak vagyunk mi is, nemzetiségeinket ezer év lefolyása alatt mi sem tudtuk magyarrá tenni, osztályos társainkká tettük őket a nyomorban, jogainkban azonban századokon át nem voltak részesek. Ma fellelkesítve délszláv testvéreik győzelmé által, támogatva az északi orosz kolosszus által, bestiális dühvel fenik a kést ellenünk. Helyzetünk sokban rosszabb az ozmanokénál: az ozman népnek dinasztíája nemzeti dinasztia volt, a mi dinasztíánk idegen vér s a multakban velünk szemben mindenkor nemzetiségeinkre támaszkodott s nem egyszer azok útján vezetett ellenünk irtó háborút.

Nemzetiségeinknél nagyobb kulturánk, és az, hogy az ipar, a kereskedelem és a nagybirtok javarészt magyar kézben van s egy hatalmas, tömör egységben élünk a Kárpátok és az Alduna határolta területen, az egyedüli reményünk, melybe fenmaradásunk horgonyját vethetjük.

A háboru veszélye elült. A délszlávoknak pár évig egymással lesz dolguk, de ettől eltekintve is évtizedekre lesz szükségük, hogy az irtó és véres háboruk veszteségeit kiheverjék s új erőt gyűjtsenek. Az északi kolosszust kötik saját belügyei s nem kezd harcot addig, míg a Balkán államai nem harcképesek.

Ezt az időt kell felhasználnunk századok mulasztásainak pótlására. El kell érünk a kultura legmagasabb fokát, gazdaságilag, vagyoniilag meg kell erősíteni, földhöz kell juttatni mindenkit, aki csak ma-

gyar, s fel kell szívni a magyar nemzetbe mindenkit, aki csak felszívható.

A Kárpátok alján, Zemplén, Ung, Bereg s részben Máramarosban 500,000 ruthén él, helyesebben sinylódik. Zemplénben és Beregben hatalmas latifundiumok, Ungban és Máramarosban a kincstári birtokok állják útját e nép boldogulásának. Iskolái nincsenek, kulturája abszolúte nincs, egy idegenből bevándorolt nép rágódik parazita módon rajta, az alkohol alacsonyítja le állati sorsba.

Ezt a népet ma még meg lehet menteni a magyarságnak. Helyes agrárpolitika, mely a latifundium urainak minden megkároztatása nélkül is földhöz juttatná ezt a népet, célszerű törvények, melyek kirántják őket parazitáik fojtogató karmai közül, az alkohol élvezetének eltiltása, mely emberi méltóságába helyezi vissza az állattá sülyedt embert, jó közigazgatás, mely bizalmat gerjeszt benne a magyar állam intézményeivel szemben, végül iskolák, ahol megtanul magyarul és magyarrá lesz az 500,000 ruthén. Ezek azok az eszközök, melylyel hatalmas őrséget állítunk a Kárpátok mentén az orosz kolosszus ellen. Magyarrá kell tenni Zemplént, Ungot, Bereget és Máramarost, hogy ha majd eljő a leszámolás órája, az orosz ne fajrokonokat találjon e nagy területen s ne kiálthassa oda Európának, hogy a Kárpátok és Tisza között elnyomott s felszabadításra váró fajrokonai laknak.

4,800,000 korona állami pénzt emelt el Lukács s itatott el a választásokon. E 4,800,000 korona felhasználásával iskolákkal lehetett volna beültetni a Kárpátok alját. A megittatott 4,800,000 korona undort keltett csak s szegényére váltott a nemzetnek, az iskolák a nemzet fenmaradását biztosították volna.

Néhai boldogult Andrássy Dénes gróf fejedelmi adományt nyújtott a zemplénvármegyei közművelődési egyesületnek. Az Andrássyaknak, a Hadik-Barkóczyaknak, a Sztárayaknak követniök kell a nagynevű boldogultnak e nemes példáját. Övék a föld a Beszkidektől le a Tiszáig, ők vesztenek legtöbbet, — mindent — ha idegen hódító jogara alá kerül e föld.

Ma még nem késő: két-három évtized alatt jómódúvá, művelté s magyarrá lehet tenni a ruthént, a magyar államon, a felvidék mágnásain és úri osztályán múlik csak, ha nem lesz azzá!

Jegyzői helyettesítések.

Lapunk hasábjain többször tettük már szóvá a főszolgabírák eljárását a jegyzői helyettesítések körül.

Az ideiglenesen megüresedett jegyzői állásoknak helyettesítés útján való betöltése tagadhatlanul a főszolgabírák jog és hatáskörébe tartozik.

A főszolgabírák e jog és hatáskörüket — természetesen nem minden ok és cél nélkül — akként gyakorolják, hogy nem ritkán felforgatják az egész járást.

Nap-nap után megtörténik, hogy a főszolgabírák a községi képviselőtestületek megkérdezése nélkül községi, illetve kör és segédjegyzőket áthelyeznek más községekbe és körökbe, az így árvaságra jutott jegyzőségekbe aztán embereket hoznak más községekből, nem ritkán más vármegyéből. De megtörténik az is, hogy az így árvaságra jutott állásokat — segédjegyzőségeket — egyszerűen be sem töltik.

A kistárkányi jegyzőt a vármegye törvényhatósági bizottsága a mult év szeptember havi közgyűlésén állásától felfüggesztette. A bodrogközi főszolgabíró meg sem kérdezve a bélyi kör községeinek képviselőtestületét, Sulyovszky József bélyi segédjegyzőt rendelte ki helyettesi minőségben a kistárkányi körjegyzőség élére. S előállott az az eset, hogy a kistárkányi körjegyzői javadalmazást huzza a felfüggesztett körjegyző, ezzel szemben a kistárkányi körjegyzőség teendőit ellátó bélyi segédjegyzőt fizetik a bélyi kör községei.

A bélyi körjegyző húzta az igát a meddig tudta, dolgozott egymaga két ember helyett. Hónapok multán azonban megsokalta a dolgot, ir a járás főszolgabírájának, hogy ő egymaga a munkát nem bírja, intézkedjék a hiányzó munkaerő pótlásáról.

A főszolgabíró vissza ir, hogy neki erre joga nincs. (A rendszeresített segédjegyző elvezénylésére persze volt joga!) Az ügy az alispán elé kerül: az alispán felhatalmazza a körjegyzőt, hogy a bélyi kör községeinek terhére egy 3 korona javadalmazással díjazott napidijast fogadjon fel. A körjegyző a napidijast felfogadta bár, de a maga zsebéből fizeti, jól tudva, hogy a községeket ily címen megterhelni nem szabad.

És fizet hűségesen a saját zsebéből mindaddig — talán éveken át — míg a felfüggesztett kistárkányi körjegyző fejelemi ügye annak módja és rendje szerint befejezést nem nyer.

Ez a tényállás a maga egyszerűségében és szörnyűségében voltában: mert a tárkányi jegyzőt a vármegye törvényhatósági bizottsága felfüggesztette, mert a főszolgabíró a bélyi kör által fizetett segédjegyzőt a kör községeinek megkérdezése nélkül a kistárkányi kör élére állította, a bélyi körjegyzőnek kivesznek a zsebéből havi 90 koronát, egy pár koronával többet, mint fizetésének felét.

Igy fest a magyar közigazgatás, az *autonomia*, Zemplén vármegyében. Kommentár nem kell hozzá: irjon, aki tud, himnust erről az autonomiáról!

A városi mozgószínházban csütörtökön, április 17-én, bemutatásra kerül:

ZIGOMAR III. szenzációs detektív dráma

Közigazgatási bizottság közgyűlése.

Allspáni jelentés.

Személyi ügyek. Füzesséry László szécsmezői körjegyző megbetegedvén, 6 heti szabadságot kért, helyettesítésével Verebélyi József segédjegyző bizatott meg. — A koskóci segédjegyzőnek Matur István lett megválasztva. — Az üresedésben levő abarai segédjegyzői állásra Kollonay János választott meg. — Az újcsanálosi és hernátnemeti segédjegyzők állásukat elhagyták.

Fegyelmi eljárás alatt állottak: Forgács Miklós sajtóhidvégi bíró, Lukács Béla, Kemechey Béla, Lebovics Mór és Korchma Menyhért körjegyzők, Turián Gábor kisberezsnyei körjegyző, Hladonik János mezőlaborcei körjegyző.

Rendbírósággal lettek sújtva: Korchma Menyhért, Kemechey Béla, Trócsányi István körjegyzők, Tóth István vékei bíró, Stefanik János nátafalui, Haraszthy István homonnazávodai körjegyző.

Amerikába kivándorolt 197 egyén, visszatért 173. — Utlevél iránti kérelem az elmúlt hó folyamán 250 érkezett be s 207 állított ki. Visszautasított: 43.

Közlekedésügy. Az utak állapota általában kielégítő volt. A szinni járás főszolgabirójának jelentése szerint a Szinna—Alsóalmád—Papháza—Udva törvényhatósági közutak állapota nem kielégítő, s annak kiépítése sürgős feladatot képez. — Ugyanezen utvonalon az Alsóalmád és Papháza között építeni kezdett hid sürgős felépítése felette kívánatos, miután ezen helyen az átjárás ugyszólván közveszélyes. A Vásárhely—Bánóc közötti törvényhatósági uton talajszüppedés folytán nagy forgalmi akadály állott elő. — A lasztoméri Laborcz-hid elkészült.

A mezőlaborcei járás főszolgabirójának jelentése szerint ugy a törvényhatósági, mint a vicinális utak nincsenek kielégítő állapotban. — A múlt évi esőzés következtében az uttest nagyon meglágyult és sok helyütt vadvizes helyek mutatkoznak. Nagyon sok a partcsuszamlás. — A tótalmád—virava—laborczrévi közuton Ujbajna határában a patak két helyen az utat elmosta és a fahidat elsodorta.

Közegészségügy. A közegészségügy állapota általában kielégítő volt. Sátoraljaujhegyben a fültömrigylob járványosan fellépett. A bodrogközi járásban Czigádon és Zemplénagárdon kanyaró uralkodott nagymértékben. Bélyben a hörghurut lépett fel ugyancsak nagyobb arányban. A sztopkói járásban a közegészségügy állapota kedvezőtlen volt. Alsócebény, Felsőcebény és Hegyescsaba községekben a járványos fültömrigylob mindinkább terjed, úgy, hogy az iskolák bezárattak. E három községben torokgyík, hörghurut és vörheny is előfordult szórványosan. Az óvintézkedések megtették. Borón a fültömrigylobjárvány megszűnt.

A szerencsi járásban Monokon és Legyesbényén a vörhenyjárvány megszűnt. A szinni járásban a közegészségügy állapota lényegesen javult, a mennyiben a járványok nagyjából megszűntek.

Egyéb ügyek.

A közigazgatási bizottság a szerencsi főszolgabíró előterjesztésére felirt a kereskedelemügyi miniszterhez, kérte, hogy a Miskolcra reggel 6 órakor induló személy-tehervonat oly menetgyorsasággal közlekedjék, hogy Szerencsről 3/4 óra alatt érkezék be Ujhelybe. A kereskedelemügyi miniszter e kérésnek akként tesz — május elsejétől kezdődőleg — eleget, hogy e vonat, mely jövőre kizárólag személyvonat lesz, 55 perccel előbb, azaz 9 óra helyett 8 órakor fog érkezni Ujhelybe.

Krausz Mózes gálszécsi rabbi megválasztását tudomásul vették.

Okruczy Ferenc részére a sárospataki főszolgabíró megtagadta a vadászjegy kiadás iránti kérelem láttamozását. A bizottság Okruczy

Ferenc felebbezésének elutasításával szentesítette a főszolgabíró eljárását.

A vármegyei árvaszék elnöke jelentése szerint az árvaszéknel a múlt hóban némi hátrálékok mutatkoztak. Az árvaszék elnöke meghosszabbította a hivatalos órákat, mire a restanciák feldolgoztak s ma az árvaszék működése kifogástalan.

Tanügy

A tanfelügyelő jelentése:

Az elmúlt hóban meglátogattunk 14 községben 27 iskolát. Ezen iskolák közül jeles eredményt tapasztaltunk 7, jó eredményt 14. elégségest 9 s elégtelen eredményt 1 helyen és pedig a vékei ref. iskolán. Ez utóbbi helyen a tanító ellen illetékes egyházi hatóságánál vizsgálatot megindítottam.

Ezen kívül külszolgálatot teljesítettem még Királyhelmeccen egy állami ovoda szervezése céljából, Sárospatakon pedig iparostanonciskolai tanítói választáson elnököltem. Végre Olasziskán róm. kath. tanítói gyűlésen voltam jelen. Bejelentem ez alkalommal, hogy a tanítói fizetések rendezéséről szóló új törvény végrehajtása az utóbbi 10-12 nap alatt oly roppant módon elfoglalta egész személyzetemet, hogy emiatt a felekezeti tanítók eddigi államsegély ügyét el nem intézhették.

A kir. tanfelügyelő további előadása során Zima György havaji gör. kath. lelkész, egyházkerületi tanfelügyelő ügye keltett érdeklődést.

Annak idején lapunkban részletesen írtunk arról a vádról, mellyel Oleksár Vazul minyevágási gör. kath. tanító Zima György espereslelkészt, egyházkerületi tanfelügyelőt illette, azt mondván róla, hogy az iskolai záróvizsgán eltiltotta a növendékeknek a Hymnus énekelését és azt, hogy magyarul köszöntsenek. A megtartott vizsgálat eredményeként a közigazgatási bizottság a vallás és közoktatásügyi miniszterhez tett az ügyről jelentést.

A vallás és közoktatásügyi miniszter leiratában oda utasította a közigazgatási bizottságot, hogy a tanító ellen rendelje el a fegyelmi eljárást s ezuton állapítsa meg, ha történetek e az iskolában oly dolgok, melyek a hazafiatlan eljárás tüneteivel bírnak.

A közigazgatási bizottság nem rendelte el a fegyelmi eljárást, s felir a miniszterhez, hogy a tanító ellen elrendelendő fegyelmi eljárás föltötte káros hatással járna s azt eredményezné, hogy a tanítók jövőre minden ilyes esetet elhallgatnának, mert hisz jelen esetben is a tanító volt az, ki a hazafias eljárást jeljelentette.

A többi referensnek nem voltak érdekesebb előterjesztéseik. A közgyűlés már 11 órakor véget ért.

Ujból Sütő Kálmánnak.

Nem sikerül Sütő Kálmánt a vita tulajdonképeni tárgyához terelnem. Még egyszer ismétlem: állításom, melyet a F. H.-ban kifejtettem az volt, hogy képviselőnk, akit függetlenségi programmal választottunk meg, nem követ függetlenségi politikát, mikor nem vesz részt az egyesült ellenzék nehéz védelmi harcában, melyet a jelenlegi kormányrendszer rombolásainak meggátlása végett folytat. Hiszen éppen a függetlenségi törekvések szempontjából végzetesek a mai kormányrendszer brutális tényei, törvényszegései, ha megtorlás nélkül maradnak. Nincs itt többé arról szó, hogy ki milyen véleményvel van a régebbi dolgokról, obstructióról stb.

Itt egy akut veszedelem van, melyet el kell minden áron háritani. Olyan megaláztatásban részesültek a nemzeti törekvések képviselői, amelyet megtorlás nélkül hagyni nem lehet. Olyan garanciái téptek ronggyá alkotmányunknak, melyeknek visszaállítása nélkül tovább menni nem szabad. Andrassy Gyula gróffal élükön leghiggadtabb, legkonzervatívabb 67-es (I) politikusaink teljes erejükkel az alkotmány-

védők közé állanak s lehet függetlenségi politikus, aki félre áll?

Sütő K. ezt a döntő dolgot, amiről tulajdonképen szó van közöttünk ujabban megint azzal lépi át, hogy „a kormány erőszakosságai őt is hazafiúi fájdalommal töltik el”. Hát én részvétellel vagyok az ő fájdalma iránt, de az igazi fájdalom, mint minden erős érzés, ellenhatást, cselekvést szokott kiváltani az emberből az ellen, aki azt a fájdalmat előidézte. Vagy a Sütő K. fájdalma olyan fájdalom, amelyre nincs balszam, orvosság? sorsa csak a néma megadás? Nem! Még ott nem vagyunk! Van orvosság — kérem szépen — csak emberek keljenek a gátra! Nem resignációval, hanem nemzeti önérettel keblökben! Van megtorlás, csak nemzet kell, amely büntetni tud. És én hiszem, hogy fog tudni, ha Sütő Kálmánék néhányad magukkal nem segítenek is.

És itt bevégezhetném. Ennyi az, ami az általam eredetileg felvetett kérdésre tartozik. S. K. azonban folytatja multkori témáját (amelyre sajnálom, hogy reflektáltam) és mond ilyesfélét: „A 67-es kiegyezés a magy. alkotmányunk integráns (értsd: érinthetetlen, sérthetetlen!) részét képezi”. „A király a 67-es alkotmányra megesküdött, hogy ezt mind maga megtartja, mind másokkal megtarthatja. Követelhetné tehát az ujra meg ujra beküldött függ. többség a függ. elvek alapján való kormányzást! A király ezzel szemben a fennálló alkotmányra és arra tett esküjére hivatkoznék”. Hajmeresztő közjogi tudomány! Honnan vette ezt S. K.? Hogy a 67-es kiegyezés érinthetetlen? Hogy az törvényhozásilag meg nem változtatható? Hogy a királyt esküje köti, hogy azon változtatni hagyni soha nem fog?

Szegény-szegény Deák Ferencz! Jól elbánt vele S. K., akit nem akarok megleckésztetni, pedig megérdemelné. Csak arra kérem: sziveskedjék egy kicsit utánajárni a dolognak s rá fog jönni, hogy Deák Ferencz ilyen végzetes következményű dolgot nem csinált, hogy a király e-gészen más valamire tette le az esküt, nem a 67 változtathatlanságára. S ha erre rájön, magától fog összeomolni az a logikai kártyavár, amelyet S. K., elismerem, teljese önálló közjogi tudományára felépített. Amely, ha csakugyan tudomány volna, a törvényes fegyverekkel dolgozó függetlenségi politika csődjét jelentené. Szerencsére azonban nem tudomány, hanem igen nagy tévedés.

Ami pedig a cikk végén azt a „véresszájuság”-ról beszélő mondatot illeti: Óh, óh! Komolyan mondja ezt S. K. lelkészársam? Vagy csak azért, hogy tényeket ilyesmivel ellüssön? Mondhatom: ez hatásos, megsemmisítő, pompás mondat volt! Gratulálok hozzá! O quanta species! Csak egy a hibája: .. cerebrum non habet. Veleje nincsen!

ifj. Bálint Dezső.

A jegyző urak figyelmébe.

A megyei pótadó kivetési kulcsot eddig azért nem készítettük meg el, mert — értesülésünk szerint — a megyei pótadók a f. évre még nincsenek véglegesen megállapítva. Eddig a vármegye bizottsága a tisztviselők nyugdíj alapjának pótlására 3%-ot, a közkórház építési költségekre 1%-ot, a közművelődési alapra 1%-ot s háztartásra 1/2%-ot, s így összesen 5 1/2%-ot szavazott meg. A háztartási pótadó azonban még nem végleges.

A felszólamlási kérvényekhez szükségelt uj mintájú bizonyítványokat (36-a és 37 minta) nyomdánkban raktáron tartjuk.

Miklós
István a
lovával
hogy az
dr. Chu
s ma a
a veszé

Pácínba
ban elh
lési kép
Lajos b
idomító
géket b
Kemech
nyey Is

szécsme
elhalt.

jegyzői
számab
Sátoral
tisztújít
ápril hó
alapsza

El

— Rác
zőül M
jegyzőt
tely Jár
Pál her
főjegyz

szül az
tuált üg
tandó ü
lapodás

A

szerint
hogy a
nák me
lasztmá
fogjon
a zemp
nyugdij
állásfog
végül a

napoka
totta fe
melyne
a hőmé
károkr
dékéről
virágza
főleg, a
baton n
szerte
hajtasa
a gyüm
értesülé
Mádon,
ván, O
szomba
lon, To
az előb
lőkben

V
havazo
s némi
M

Kárpát
szülve

—
kítartó
zönsége
több m
csakis
néző ké
zsfolvá
negyed

mozi jö

HIREK.

— **A Sennyei család gyászja.** Sennyei Miklós országgyűlési képviselő fia, ifj. Sennyei István az elmúlt hét folyamán lovaglás közben lovával felbukott, s lábát annyira összezúzta, hogy azt amputálni kellett. Lumnitzer tanár és dr. Chudovszky Mór végezték a súlyos műtétet s ma a fiatal, rokonszenves fiatal főúr túl van a veszélyen.

Csütörtökön tették örök nyugalomra Páciban a f. hó 8-án ugyanott 56 éves korában elhalt Sennyei István báró volt országgyűlési képviselőt. Sennyei István néhai Sennyei Lajos bárónak volt a fia, s mint úrlovás és földmívelő országos hirre tett szert. Valóságos regékét beszélnek lovasbravújairól. A boldogult Kemechei Béla egyik regényének hőst Sennyei István báróról mintázták.

— **Elhalt körjegyző.** Füzesgyőri László szécsmezői körjegyző f. hó 12-én Szécsmezőn elhalt.

— **Jegyzők gyűlése.** A zempléni megyei jegyzői egyesület — mint azt lapunk legutóbbi számában már jeleztük — e hó 26-án tartja Sátoraljaujhelyben tisztújító közgyűlését. — A tisztújítást az egyesület újabb — 1911. év április hó 26-án tartott gyűlésében elfogadott — alapszabályai alapján eszközölte.

Elnökül — előre láthatólag egyhangulag — Rác János töketerbesi főjegyzőt, főjegyzőül Marikovszky Béla töketerbes-vidéki körjegyzőt, alelnökül Mankovics János tarcali, Métyel János sókúti jegyzőt, pénztárnokul Jászay Pál hernádnémeti jegyzőt, az egyesület eddigi főjegyzőjét fogják megválasztani. Betölteni készül az egyesület az új alapszabályokban statutált ügyvezető-titkári állást is. A megválasztandó ügyvezető-titkár személyére még megálapodás nincs.

A választmány tagjai az új alapszabályok szerint a 12 járás körelnökei. Kívánatos tehát, hogy a járási körök a közgyűlés előtt választanak meg elnökeiket, hogy a tisztikar és a választmány teljes legyen és minden erővel hozzá fogjon azon nagy feladatok végzéséhez, melyek a zempléni jegyzői kar előtt állanak. Ezek: a nyugdíjszabályrendelet végleges megalkotása, állásfoglalás a jegyzők államosítása ügyében, végül az internátus felépítése.

— **Hó és fagy.** A márciusi szép meleg napokat a múlt héten hirtelen erős hideg váltotta fel. A felvidéken csütörtökön hó esett, melynek során pénteken és szombaton virradóra a hőmérsék országsszerte a 0-alá süllyedt. Fagykárokról érkeznek hírek az ország legtöbb vidékéről. A március és április eleji meleg során virágzásnak indultak a gyümölcsfák s a szőlő, főleg a homok-vidéken, ujnyi sarjat vert. Szombaton reggelre a virágzó gyümölcsfák országsszerte lefagytak, de lefagytak a szőlőtő gyenge hajtásai is. A Tokajhegyalján nagy a pusztulás a gyümölcsösökben. A szőlőkben — eddig nyert értesüléseink szerint — Abaujszántón, Tállyán, Mádón, Zomboron, Tarcalon, Tokajban, Tolcsván, Olaszliszván és Sátoraljaujhelyben tett kárt szombaton virradóra a fagy. Zomboron, Tarcalon, Tokajban a szőlőkben okozott kár 50%, az előbb említett községekben csak az alj szőlőkben mutatkozik kár.

Vasárnap virradóra beborult az ég, délelőtt havazott is. A hó azonban hamarosan elolvadt s némileg enyhítette a hőmérsékletet.

Ma ismét kitisztult, metsző szél fúj alá a Kárpátok hóval fedett bérceiről: ellehetünk készülni a legrosszabbra.

— **A mozi.** A mozi másfél évi nehéz és kitartó munka után meghódította Ujhely közönségét is. Nehezen ment. Az intelligencia több mint egy éven át teljesen negligálta s csakis az alsóbb osztályok sorából került ki a néző közönség. Ma minden előadás alkalmával zsufolva van a nézőtér, s a közönség három negyede az intelligencia sorából kerül ki. A mozi jövője Ujhelyben immár biztosítva van.

Nem hallgathatjuk el azonban, hogy éppen ma, mikor már az intelligencia is felkarolta a mozit, az előadások, illetve a bemutatott képek gyakran és sokban alul maradnak a régi előadásoknak. Egy idő óta teljesen elmaradtak a színes képek. A tájképek, ismeretterjesztő előadások ritkák, rövidke s nem a régiéknél többé. A humoros előadások túl köznapiak s a társadalmi drámák tartalmatlanok. A közönség véleményét adjuk itt le csak. S éppen azért, mert mi sajnálunk legjobban, ha a mozgósínház látogatottsága alább szállna, felkérjük a mozgósínház vezetőségét, jelen jóakaratu soraink megszívlelésére.

— **Elhalálozás.** Özv. Kiss Andrásné szül. Bacsinszky Terézia életének 94. esztendejében a f. év április hó 7-én Sátoraljaujhelyben végelgyengülésben elhalt. Az elhunytban Kiss Andor tolcsvai gör. kath. esperes plébános és Kiss Gyula végardói gör. kath. plébános nagyanyjukat gyászolják.

— **Tűz Tállyán.** E hó 2-án Tállyán kigyuladt Friderikus Józsefné szalmásfedelű háza s rövid egy félóra alatt négy lakóház esett áldozatul a dühöngő lángoknak.

— **Hernyóirtás Monokon.** Monok híres szilvatermő föld. De megterem ott a körte, alma s dió is. A monokiak szeretik az almát, a körtét meg a diót s szívesen viszik gyümölcsüket a piacra is. Ellenben a hernyót nem irtják. Már pedig a szerencsi járás főszolgabírája — amint ez közismert — irtatja a hernyót még a galagonya bokorról is. Amit egyébként nagyon helyesen cselekszi: törvény parancsolja s a mellett fontos közgazdasági szükséglet. A csendőrség 53 monoki gazdát jelentett fel a hernyóirtás elmulasztása miatt. Bálint Bertalan szolgabíró a helyszínre szállott ki, ott eszközölte a kihallgatásokat s a bejelentett 53 gazda közül ötvenkettőt pénzbüntetéssel sújtott. Az esetet példavetés szempontjából említjük fel s dicsérettel adózunk a szolgabírói hivatal azon eljárásáért, hogy nem idézett be Szerencsre — mint tette pár évvel ezelőtt a mádiakkal — 53 embert a központba, de a helyszínén intézte el az ügyet. Ez első sorban sokkal hatásosabb, de főleg gazdaságosabb is.

— **Gyermek hulla.** Gróf Szirmay Sándor nagybirtokos kertésze a napokban a szerencsi várkastély parkjában ásózáva, a fal tövében egy feloszlásnak indult újszülött gyermek hullát talált. A telketlen anya az utca felől dobhatta a falon át a kertbe a gyermeket. A hulla a feloszlás oly állapotában volt már, hogy azt megállapítani, hogy a gyermeket élve, avagy halott állapotban dobták-e át, már nem lehetett. A gonosz anya kézrekerítése iránt a csendőrség a nyomozatot megindította.

— **Felvétel a sárospataki állami tanítóképző-intézetbe.** Az 1913—14. tanévre a sárospataki állami tanítóképző-intézetbe 40 növendéket vesznek föl. A jobb tanulók ingyenességen vagy féldíjas kedvezményben részesülnek. Tandíj nincs. Felvételt iránt f. év. május végéig folyamodhatni. — Az intézetnek nagy játszótér és kertje s egészen újból épített kényelmes berendezésű internátusa van. Bővebb felvilágosítást ad az intézet igazgatója.

— **Nyílt kérelem.** A sárospataki Erdélyi-szobor végrehajtó bizottságának nevében tisztelettel felkérem azokat a társulatokat, intézeteket és egyeseket, akik az Erdélyi János sárospataki szobrának felállítás érdekében gyűjtő-ívet kaptak, hogy e kegyeletes célra szánt adományait, gyűjtéseiket legkésőbb e f. évi április hó folyamán legyenek szívesek beküldeni a sárospataki ref. főiskola pénztári hivatalába! *Novák Lajos*, bizottsági elnök.

— **A sárospataki háztartási tanfolyam** április hó 30-án d. u. 2 órakor kezdődő ünnepélyes vizsgálatára (ref. főiskola dísztermében) ez uton hívja meg az érdeklődőket (külön meghívók nem küldetnek) *Csepregy Gyula*, m. kir. gazdasági tanár, tanf. vezető.

NYILT-TÉR.

Nyilatkozat.

A „Felsőmagyarországi Hírlap“ f. é. április hó 12-én megjelent számában „A betegsegélyző orvosa“ cím alatt közölt felszólalással szemben a valódi tényállást a következőkben közlöm:

F. hó 9-én délután 3 órakor betegsegélybárcát kézbesítettek nekem, mely szerint Polgár Lászlónak Illés Anna nevű alkalmazottja a Bercsényi-utca 5. sz. házban betegen fekszik. Rövidesen a bárca vétele után a helyszínére mentem, de sem abban a házban, sem a szomszédban Illés Annát nem találtam s a házbellektől azt az értesülést nyertem, hogy a keresett ott nem lakik.

Végezve más betegaimnél is látogatásaimat, estefelé — rendelő óráim után — betértem a Központi kávéházba, kérdezősködtem a beteg felől s ott azt az értesülést nyertem, hogy a betegsegély bárca helytelenül lett kiállítva, mert a beteg a Bercsényi-utca 13. sz. házban lakik.

Ez értesülés után nyomban felkerestem a beteget adott lakásán s a nagyon súlyos betegnek mondott leányt a szobában fel s alá járva, egy másik cseléddel szórakozva találtam.

Ez a való tényállás. A jelzett közleményre, mint aljas rágalomra egyéb megjegyezni valóm nincs.

Sátoraljaujhely, 1913. április 14.

Dr. Klein,
orvos.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. J. **Sárospatak.** Ne firtassuk a dolgot. A kérdéses „Széjgyezet“ kevés embernek tünt föl. Izzetlen valaminek tartjuk a dolgot magunk is. Mert lehetünk — és vagyunk is — a főispánnak politikai ellenfelei, de személyét oly irányban traktálni, mint az a kérdéses „Széjgyezet“-ben van, egyenesen izléstelennek tartjuk. Lapunkat azonban, a főispánnal szemben öt év óta elfoglalt állásfoglalása miatt, nem tartjuk alkalmas organumnak a válasz leközlésére. Azal gyanúsítanak meg, hogy valamelyes okokból, a főispán kegyét hajszoljuk.

B. D. **Királyhelme.** Cikkét ma adjuk. Szépen, lelkesen van megírva, a közelmúlt története azonban S. K.-nak ad igazat. Hasztalan hivatkozunk mi 1000 éves alkotmányunkra, a nemzet veleszületett jogaira, a dinasztia kezében van a hatalom s ha kenyértörésre kerül a sor, Fabriciusal áll elő. Gazdasági megerősödés, a nemzetiségek felszívása, a magyar kultúra intenzív terjesztése, ez a legközelebbi jövő feladata s nem a közjogi kérdések élére állítása. Az első, út a függetlenséghez, az utóbbi szolgálatainkhoz vezet. Cikkének utolsó sorai bizvást elmaradhattak volna: S. K. nem adott okot ilyes személyes élű támadásra.

Bérbeadó

a Rákóczy-utca és Meczner Gyula utca sarkán újonnan épült házamban több modern üzlethelyiség 1913. május 1-től.

Kávéháznak, vendéglőnek is alkalmasak. Dr. Rudali Izráel ügyvéd Sátoraljaujhely, Kazinczy-utca 36. sz.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar R.-T. Sátoraljaujhely.

Ajánlunk a t. építész és építető uraknak s uradalmaknak

I. oszt. fával égetett, kő- és pormentes

M E S Z E T

telepünkön átvéve, vagy az építéshez fuvarozva, ugyszintén vasuti elszállításra. — Telepünk a bodrogszerdahelyi hídától pár percnyire, Ladamóc községtől jóval innen van.

Távirati rendelkezéseket azonnal eszközölünk. Nagyobb vételnél előnyárak.

Megrendeléseket azonnal elintézzünk.

Telefon: a telepen Bodrogszerdahely 1.

Sátoraljaujhelyben 40.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar R.-T.

1111/1913 tk. sz.

Árverési hirdetés.

Friedman Sándornak Resko Erzsébet férj. Babics Józsefné és t. ellen vagyontársaság megszüntetése iránti ügyében a végrehajtási árverés hatályával bíró önkéntes árverés a vagyontársaság megszüntetése a jelzálogos hitelező Friedman Sándor javára Babics István ellen bekebelezett 176 korona 90 fillér valamint az összes tulajdonosok ellen 25 korona jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett a kisrosvági 3. sz. betétben B. 2. és B. 3. sorsz. alatt Resko Erzsébet és Resko Klára tulajdonosok neve mellett kitüntetett kiskorúságuk a Nagyrosvágyon 1913. évi február hó 11-én kelt két rendbeli eredeti születési anyakönyvi kivonat alapján egyidejű törlése mellett az 1881. évi LX. tcz. 144. §-a és az 1908. évi XLI. tcz. 21. és következő §§-ai értelmében a saujhelyi kir. törvényszék és a királyhelmecezi kir. járásbíró területén fekvő a kisrosvági 3. sz. betétben A. I. 1—2 sor 77. és 78. hrsz. alatt foglalt és Resko Erzsébet Resko Klára Babics István (nős Resko Klárával) Friedman Sándor és dr. Székely Albert nevű álló helingatlanokra 935 koronában ezennel megállapított kikiállítási elrendeltetik azzal, hogy az árverés által az özv. Resko Jánosné sz. Szabó Mária javára a fenti ingatlanok 1/2 részére bekebelezett özvegyi hasznélvezeti jog nem érintik.

Az árverés megtartására határnapul az **1913. évi május hó 24. (huszonegy) napjának d. e. 10 órája** Kisrosvág község házához kiűztetik.

Árverési feltételek:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiállítási áron alul is, de annak két harmad részén alól eladni nem fog.

2. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiállítási árának 10%-át vagyis 93 koronára 50 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni

vagy a bánatpénznek bírói letétbe helyezését igazoló elismervényt a kiküldöttnek átadni. Az 1908. évi 41. tcz. 21. §-ában felsorolt árverezők bánatpénz letétele nélkül is árverezhetnek.

Az aki az ingatlanért a kikiállítási árnál magasabb ígértet tett ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az által ígért ár 10%-áig kiegészíteni. Ha ennek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

3. Vevő köteles a vételárát három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítva 15 nap, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap és a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt az 1881. évi 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a királyhelmecezi kir. adóhivatal, mint bírósági letétpénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

4. Vevő köteles az ingatlan terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

5. Vevő az ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedésekor lép és haszna ettől őt illeti.

6. Vevőnek a vételi bizonyítvány csak az utóajánlat beadására az 1881. évi 60. tcz. 187. §-ában engedélyezett 15 napi határidő leteltével fog kiadni, míg a tulajdonjognak javára való bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes kifizetése után fog eszközöltetni.

7. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tette, az általa megvett ingatlanra az érdekeltek bármelyikének kérelme következtében vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

8. Ezen árverési hirdetés és feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál és Kisrosvág, Nagyrosvág, Nagygeres, Semjén, Örös község házában tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fenti betétben feljegyeztetik egy példány a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztetik, továbbá egy-egy példányban a fent megnevezett községek előjáróságainak a helybeli szokás szerint azonnali közlés, közzététel és kifüggesztés végett megküldetni rendeltetik.

Tekintve, hogy a kikiállítási ár 600 koronát meghalad, ezen árverési hirdetménynek törvényszerű kivonata a saujhelyi lapok egyikében egyszeri közzététel végett végrehajtató ügyvédjének kiadatik, aki utasítatik, hogy a közzétett igazoló lappéldányt az árverés foganatosítására a kiküldöttnek adja át.

Miről értesítettnek:

Dr. Székely Albert ügyvéd, végrehajtató képvis. és társtulajdonos az árverési hirdetményi kivonattal, kir. Pénzügyigazgatóság, Saujhely, Bodrogközi Tiszaszabályozó társulat, Helyben, Előjáróság, Kisrosvág, Dr. Lengyel László ügyvéd mint Resko Erzsébet Resko Klára Babics István társtulajdonosok ügygondnoka, Helyben, özv. Resko Jánosné született Szabó Mária özvegyi hasznélvezeti jogos, Kisrosvág Előjáróság, Nagyrosvág, Előjáróság, Nagygeres, Előjáróság, Semjén, Előjáróság, Örös.

Királyhelmecezen a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi márczius 7-én Horkay sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl: **Ungváry,**
telekkönyvvezető.

Pénzszekrényt

vasból, ládaalakút, megvételre keresünk.

Czím: a „Sátoraljaujhely“ kiadóhivatala.

DIÓSZEGHY PÁL ÉS TÁRSA

Sátoraljaujhely, Kazinczy-utca 4.

HOFHERR — SCHRANTZ és CLAYTON — SCHUTTLEVORT R.-T.

budapesti gépgyár Zemplén- és Abaujmegyei vezérképvisellete.

Sürgőnycim: Diószeghyék, Sátoraljaujhely.

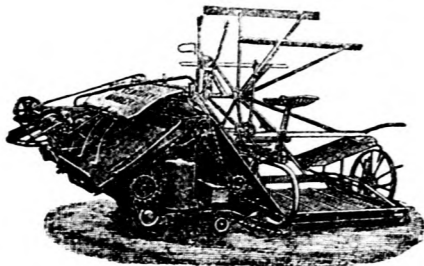
Interurbán telefon-szám: 112.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a tisztelt gazdaközönségnek szives figyelmébe ajánlani, hogy az általunk képviselt kizárólag elsőrendű cégek gyártmányaiból állandóan nagy raktárt tartunk fenn.

A gazdaságban szükséges összes gazdasági gépeket és műszaki berendezéseket a legelőnyösebb feltételek mellett szállítjuk.

Állandóan raktáron tartunk legfinomabb minőségű **gépola**jat **hengerola**jat, **Tovotekenőcsöt**, **kocsikenőcsöt**. Nagy készletünk, van **zsákokban és ponyvákban**. Szalonnát a legolcsóbb árban szállítunk s különös figyelmébe ajánljuk a t. gazdaközönségnek **elsőrendű műtrágya** készletünket.

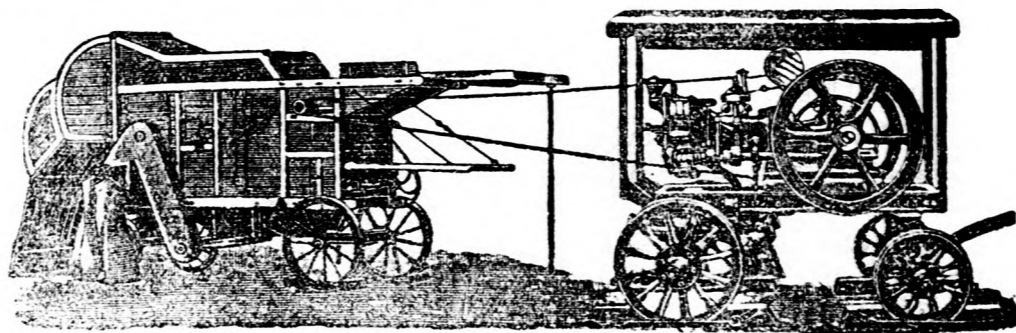
Szivesen szolgálunk elsőrendű

porosz szalonkőszénnel

is, melynek házi fűtésre alkalmas volta elismert és amelyet teljes waggonrakományban szállítunk.

Kizárólagos képviselői vagyunk a gróf Larisch-Mönnich-féle karvini szénbányáknak Zemplén-, Ung-, Bereg- és Abaujtorna vármegyék területére úgy, hogy cséplőgépek, gőzekék, mészégetők, homogtéglagyarak, szeszgyarak, cukorgyarak, gőzmalmok, serfőzdék és minden ipari üzem részére a lehető legkedvezőbb feltételek mellett szállíthatjuk a

7900 kaloriás gf. Larisch-Mönnich-féle karvini szenet.

Kiadótulajdonos: Illésházi Endre.

Nyomták Illésházi és Társa könyvnyomdájában.